Dodatek tygodniowy

przy Gazecie Lwowskiej.

Nro. 10. — Dnia 11. Marca 1854.

Statystyka

zakładów naukowych w Galicyi w roku szkolnym 1853.

(Dalszy ciąg. Obacz Nr. 7, 8 i 9 Dodat. tygod.)

III.

Lwowska akademia techniczna.

Akademia techniczna we Lwowie składa się z roku przygotowawczego, z kursu technicznego i z kursu komercyalnego.

Rok przygotowawczy niema osobnych profesorów, ale nauczyciele wydziału technicznego i komercyalnego wykładają przynależne przedmioty.

Stan nauczycieli.

Dyrektor techniki i połączonej z nią szkoły realnej. Na wydziale technicznym: sześciu profesorów zwyczajnych, jeden asystent, jeden urzędnik zajmujący się sprawami kancelaryi dyrekcyi. — Na wydziale komercyalnym: czterech zwyczajnych profesorów, jeden nauczyciel i trzech sług.

Zbiory środków naukowych.

Biblioteka zawierająca 216 dzieł powiększej części w zawodzie mechaniki i architektury.

Gabinet fizyczny liczący 200 aparatów.

Zupełnie urządzone laboratoryum chemiczne.

Gabinet historyi naturalnej, zawierający kilka przedmiotów zoologicznych i 410 minerałów.

Gabinet mechaniki liczący piętnaście modelów.

Gabinet budownictwa z modelem kolei żelaznej i 180 rycin.

Gabinet praktycznej jeometryi zawierający dwadzieścia dwa instrumentów jeometrycznych i rycin.

Gabinet ze zbiorem towarów zawiera farby, materyały, pierwiastki cukrowe, towary farmaceutyczne i żywice, nakoniec zbiór wzorów rysunkowych.

Stan uczniów.

	Wydział naukowy			
	Rok przygotowawczy	Wydział techniczny	Wydział komercyalny	Razem
Imatrykulowanych	73	103	44	220
Gości	—	3	—	3
				223
Między imatrykulowanymi było:				
Niemców	24	34	40	98
Madiarów	—	2	—	2
Polaków	39	54	4	97
Czechów i Morawian	—	4	—	4
Wołochów	3	—	—	3
Południowych Sławian	—	1	—	1
Rusinów	7	8	—	15
Według wyznania religijnego było:				
Rzymsko-katol.	56	86	7	149
Grecko-katol.	7	8	—	15
Grecko nieunickich	3	—	—	3
Ewang. augzb.	—	3	—	3
Izraelitów	7	6	37	50

Wszyscy imatrykulowani płacili na wstępie przepisaną taxę, nikt przeto niebył uwolniony od tej taxy. Stypendystów było siedmiu, którzy razem pobierali 1180 złr. m. k.

Cudzoziemców niebyło w tym zakładzie naukowym.

W porównaniu z rokiem poprzedzającym przybył w upłynionym roku szkolnym 1852/3 jeden zwyczajny profesor i trzech nauczycieli w ściślejszem znaczeniu, liczba asystentów pozostała ta sama, ubyło zaś dwóch suplentów.

Liczba imatrykulowanych uczniów wynosiła w roku szkolnym 1851/2 165 przeto o 55 mniej niż w roku szkolnym 1852/3, zato zmniejszyła się liczba gości o 28; było ich bowiem w roku 1851/2 trzydzieści jeden.

W roku 1852 było sześciu stypendystów pobierających razem 1030 złr. m. k., przeto o jednego stypendystę i o kwotę 150 złr. m.k. mniej niż w upłynionym roku szkolnym.

Wykładane przedmioty.

Na roku przygotowawczym.

Niższa matematyka	10	godzin w tygodniu	73 uczniów.
Egsperymentalna fizyka	3	— — —	
Historya naturalna	3	— — —	
Powszechna stylistyka	4	— — —	
Rysunki	10	— — —	

Na wydziale technicznym.

Niższa matematyka	7	godzin w tygodniu,	44 uczniów.
Wyższa matematyka	5	— — —	15 —
Fizyka	8	— — —	48 —
Wykreślna jeometrya . . .	5	— — —	16 —
Praktyczna jeometrya . . .	5	— — —	14 —
Mechanika i nauka o maszynach	10	— — —	16 —
Budownictwo na dwóch latach, w każdym po	10	— — —	22 —
Chemia	5	— — —	25 —
Przygotowawcze rysunki . .	5	— — —	32 —

Na wydziale komercyalnym.

Styl kupiecki	2	godzin w tygodniu,	23 uczniów,
Rachunki kupieckie	2	— — —	24 —
Jeografia handlowa	2	— — —	13 —
Umiejętność handlowa . . .	4	— — —	6 —
Prowadzenie ksiąg kupieckich	3	— — —	39 —
Poznawanie towarów . . .	2	— — —	19 —
Prawo handlowe i wekslowe .	3	— — —	37 —
Regulamin ceł i monopolów państwa . .	2	— — —	13 —
Język francuski	3	— — —	20 —
Język włoski	3	— — —	13 —
Kaligrafia	3	— — —	11 —

Język naukowy na wszystkich wydziałach był niemiecki.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Handel przewozowy

na komory galicyjskie, krakowskie i bukowińskie do Prus, Polski, Rosyi i Turcyi, w roku administracyjnym 1853.

(Obacz Nr. 29 i 35. Dod. tygod. z r. 1853.)

Przewieziono. Wagą na funty, według nowej taryfy celnej	Do Prus		Do Polski		Do Rosyi			Do Turcyi
	z Galicyi	z Krakowa	z Galicyi	z Krakowa	na Brody z Galicyi	na inne komory z Galicyi	na inne komory z Bukowiny	Multan z Bukowiny
Kakao	—	—	—	—	395,60.48	1,66.02	—	11,33.90
Kawa surowa	—	—	—	—	1151,76.56	31,08.08	1,68.08	47,25 62
dtto. palona i surogaty	—	—	—	—	717,15.00	—	3,68	152,47.96

Przewieziono Waga na funty, według nowej taryfy celnej	Do Prus		Do Polski		Do Rosyi			Do Turcyi
	z Galicyi	z Krakowa	z Galicyi	z Krakowa	na Brody z Galicyi	na inne komory z Gelicyi	na inne komory z Bukowiny	Multan z Bukowiny
Korzenie, poślednie	—	—	—	—	528,07.57	39,26.42	2,30.00	5,26.84
dtto. przednie	—	—	—	—	285,31.06	12,04.69	8.68	29,33.01
dtto. najprzedniejsze	—	—	—	—	21,84 84	1,09.59	—	7,14.85
Herbata	—	3,75.64	—	—	3646,30.99	10.08	11.79	1157,47.14
Cukier rafinowany	—	—	—	—	5628,47.77	1,45.60	22.89	1517.74.68
Owoce świeże	—	—	—	—	46.00	—	—	—
dtto. przyprawne	—	—	—	—	208,13.88	—	—	56,28.52
dtto. kasztany	—	—	—	—	98.05	—	—	24.52
dtto. południowe przednie	—	—	—	—	54,81.48	—	—	2,51.36
dtto. mierne	—	—	—	—	4,92.56	85.00	82.00	—
dtto. poślednie	—	—	—	—	12,81.31	—	—	—
Tytoń i wyroby tytoniowe	—	—	—	—	18,21 34	—	—	19,60.76
Jarzywa przyprawiane	—	—	—	—	1,82.56	—	—	—
Zboże, pszenica	—	112,86.72	—	—	—	—	—	—
dtto. proso, żyto, hreczka	—	—	—	—	1,30.00	—	—	—
Strączkowe, groch, bób, soczewica	—	—	—	—	10.08	—	—	6.88
Ryż	—	—	—	—	309,84.29	9,33.52	—	—
Mlewo i mąka	—	7,27.48	—	—	—	—	—	2,62.26
Szafran	—	—	—	44.00	11,80.19	39.33	—	12.18
Rośliny, korzonki, nasionka	—	—	—	—	297,22.91	19,96.86	—	17,77.82
Ryby świeże	—	—	33,60.07	—	—	—	—	—
Sledzie	—	—	—	—	14301,73.21	8,25.42	6,10.24	574,89.49
Ryby przyprawiane	—	15.68	—	—	2,87.78	—	—	2,52.27
Mięso i wędlina	—	—	—	—	3,54.76	—	—	49.00
Kiszki z mięsem	—	—	—	—	—	18.00	—	1,61.63
Miód przaśny	—	—	—	—	74,16.15	—	—	—
Sery	—	—	—	159,54.88	488,72.42	25,77.66	—	61,58.35
Masło, smalec, tłuszcz	—	136,21.89	—	—	—	12.74	5.60	—
Tłuszcze poślednie	—	—	—	—	115,83.18	7,99.50	—	—
Oleje w flaszach	—	—	—	—	191,03.20	8,85.70	—	21,60.03
Oliwa w beczkach	—	—	—	—	15,22.10	7.84	15.68	4,05.68
Oleje konopne	—	—	—	—	—	—	—	85,99.30
Wosk	—	—	—	—	—	—	—	181,32.53
Piwo butelkowane	—	—	—	—	41,67.93	5,74.68	—	—
dtto. w beczkach	—	—	—	—	248,56.26	5,58.00	—	2,18.00
Wódka, arak, rum	—	—	—	10,82.00	2030,06.51	164,06.10	83.45	140,66.11
Likwory, esencya ponczowa	—	28.00	—	4,19.00	15,48.04	—	—	5,71.00
Wino	—	—	—	22,69.00	669,91.85	77,65.46	18,93.49	135,70.72
Ciasta	—	1,58.00	—	—	—	0.28	—	2,03.96
Czokolada	—	—	—	—	7,53.64	11.76	3.92	13,14.81
Konfitury	25.00	—	—	—	20,24.18	—	19.60	30,45.56
Musztarda	—	—	—	—	6,23.84	—	—	5,47.34
Potrawy przyrządzone	—	14.20	—	3,04.64	3,38.08	—	—	42,58.62
Materyał tokarski, korale	—	—	—	—	—	—	35.42	—
Gipsy, wapna	—	—	112,26 00	—	—	—	—	—
Kruszce nieobrabiane	—	—	—	314,82.00	14,39.38	—	—	3,84.90
dtto. obrabiane	—	—	443,00.00	—	—	19.81	—	4,35.35
Szczeć i włosy	117,86.88	1835,47.32	—	—	364,14.14	—	—	—
Pierze	5,27.00	203,93.63	—	—	5,62.07	—	—	7.66
Pióra	—	1,83.68	—	—	1,14.20	9.44	0.91	—
Skóry i skórki niewyprawne	307,68.74	4304,44.26	—	—	11,81.70	—	—	33,60.04
dtto. osobliwe	1,23.00	5 ,72.00	—	—	361,76.60	—	—	53,30.08
Futra	62,65.00	469,08.96	—	—	42,74.53	7,28.65	20.44	71,19.40
Kości, rogi	—	—	969,55.27	—	26,37.69	—	—	—
Lekarstwa	3,20.00	134,90.44	—	—	720,14.23	12,53.70	36.96	68,19.29
Olejki lotne	—	—	—	—	8,98.47	93.68	—	0.60
Materye lekarskie bardzo drogie	—	—	—	74.00	—	1.89	—	—
Drzewa farbierskie	—	—	—	—	141,31.13	1,68.72	—	—
dtto. w trzaskach	—	—	—	—	38,69.85	12,15.35	—	—
Kosznila, indigo	—	—	—	—	566,26.35	19,02.90	2,32.86	41,19.86
Materye garbarskie	—	—	—	—	14,62.95	—	—	—
Galas	—	—	—	—	—	49.84	—	7,33.04
Gumy żywiozne	—	1,39.00	—	—	3,81.61	4,99.32	—	7,30.24
Witryol żelaza	—	—	—	—	11,27.00	—	—	0.28
Wody mineralne	—	—	—	—	125,45.90	15,33.52	—	5,24.00
Arszenik	—	—	—	—	10,22.47	1,29.88	—	—
Ałun, saletra	—	2,21.00	—	—	—	8.68	—	2,41.72
Jeleni róg, salmiak	—	—	—	—	53,81.28	16.80	—	—
Sztuczne wody mineralne	—	—	—	—	95.00	—	—	—
Ołów i glejta	—	—	10,38.00	—	90,62.81	10,76.36	—	2,25.54
Żelazo i blacha żelazna	—	—	—	—	1,49 00	—	—	—
dtto. pobielana	—	—	—	—	18,24.04	—	—	—
Żelazo i druty żelazne	—	—	—	—	—	1.50	—	2,25.25
dtto. polerowane	—	—	—	—	1,58.92	1.10	—	—
Towary z żelaza lanego	—	—	—	—	15,23.23	—	—	—
Miedź surowa	—	—	—	—	—	—	—	2,15.16
Towary miedziane	—	—	—	—	—	—	—	3,09.39
Blacha cynkowa i drut	—	56.80	—	—	6,02.00	—	—	0.77
Cynk surowy	—	—	20452,93.00	—	—	—	—	—
Bawełna surowa	—	—	—	—	107,96.66	—	—	3,89.50
Konopie, len	—	19,12.96	—	—	—	—	—	51.58
Wełna surowa	2095,21 43	22526,72.48	—	—	—	—	—	—
Jedwab surowy	—	—	—	9.35.00	—	3.85	9.03	—
Jedwab czyszczony	—	—	—	—	2,22.61	0.87	—	61.89

Przewieziono Wagą na funty, według nowej taryfy celnej	Do Prus		Do Polski		Do Rosyi			Do Turcyi
					na Brody	na inne komory		Multan
	z Galicyi	z Krakowa	z Galicyi	z Krakowa	z Galicyi	z Galicyi	z Bukowiny	z Bukowiny
Przędza bawełniana biała . . .	—	—	—	—	901,58.75	41,11.83	78,72.24	161,90.99
dtto. farbowana	—	—	—	—	1144,32.09	46,94.06	53,70.50	150,31.65
dtto. lanna	—	—	—	—	122,06.08	—	—	—
dtto. w niciach	—	—	—	—	13,60.80	8,16.19	8,54.03	4,73.00
Przędza wełniana surowa . . .	—	—	—	—	11,28.98	—	—	2,64.56
dtto. przyrządzona i w niciach	—	—	—	—	106,15.19	61.88	15,17.72	1,89.20
Towary bawełniane najpośledniejsze	—	—	—	—	8,14.70	—	—	28,23.00
dtto. poślednie . . .	—	—	—	—	171,75.73	—	—	89,18.48
dtto. pospolite	—	16.23	—	—	2206,53.16	11,32.31	33,38.31	3849,69.73
dtto. przednie	—	—	—	—	2052,41.03	5,25.65	30.58	4728,98.98
dtto. najprzedniejsze . .	—	—	—	—	118,40.59	1,82.32	97.91	228,78.80
dtto. najdelikatniejsze .	—	—	—	—	123,51.91	1,27.78	4,94 69	69,65.03
Towary lanne najpośledniejsze . .	—	—	—	—	—	—	—	13,24.45
dtto. poślednie	—	35.40	—	—	3,98.00	—	1.65	5,95.43
dtto. pospolite	—	37.87	—	—	184,92.22	3,10.71	32.02	149,74.38
dtto. przednie	—	45.77	—	—	106,51.85	10,54.50	6,88.46	41,24.28
dtto. najprzedniejsze . .	—	—	—	—	2,81.81	—	—	1,14.20
Towary wełniane najpośledniejsze .	—	—	—	—	15,01.40	—	21.28	32,80.05
dtto. poślednie . . .	—	94.76	—	—	132,52.00	—	—	58,02.34
dtto. pospolite	—	1,31.09	—	—	207,53.95	2,35.53	2,06.71	1937,45.78
dtto. przednie	—	72.81	—	—	805,52.74	9,22.85	1,43.94	1948,79.76
dtto. najprzedniejsze . .	—	—	—	—	77.55	—	0.18	4,35.97
dtto. najdelikatniejsze .	—	9.07	—	—	18,24.45	28.29	38.67	41,62.65
Towary jedwabne pospolite . . .	—	—	—	—	17,20.75	20.69	—	21,85.25
dtto. przednie	—	8,87	—	—	505,46.95	7,23.05	10,15.07	366,87.62
Wyroby szczotkarskie pospolite .	—	—	—	—	48.37	—	—	68.11
dtto. przednie	—	—	—	—	3,05.32	7.49	—	3,42.78
Wyroby słomiane poślednie . .	—	—	—	—	1,03.00	—	—	1,25.68
dtto. pospolite	—	—	—	—	15.00	—	—	9.19
dtto. przednie . . , .	—	—	—	—	—	—	—	7.44
dtto. najprzedniejsze .	—	—	—	—	85.52	—	—	1,81.86
Wyroby koszykarskie przednie .	—	—	—	—	71.00	—	—	4,16.16
Struny baranie	—	—	—	—	1,00.31	—	—	1,21.05

(D. n.)

Obrazki z cyrkółu kołomyjskiego.

(Ciąg dalszy. Obacz Nr. 1, 2, 6, 7, i 9 Dod. tyg.)

Otaczająca nas natura wyściela tło w duszę swego mieszkańca, odkąd odbija się wszystko co w nim jest w barwie tła swego. Ponury step ukraiński wkrada się całym tumanem swej jednostajności w duszę i powtarza się nieomal we wszystkiem, co się rzeczywiście na nim dzieje. Stepowe żary w letnią porę stęsknione szukają ulgi pragnieniu, a Ukrainiec stęskniony wysyła z wiatrami dumkę — sum jednostajny jak jego step ciągły, rzewny i nieprzejźrzany równie w miłości jak boju. Tak samo odbija się i tu natura. Mieszkańce gór wzrastają na mleku jak granit przed nimi, a myśli rozrzucone siejbą stwórcy po górach niebotycznych, zawieszone po smerekach podchmurnych, rozlane po zielonych jak umysł panięcia połoninach, wyciskają na twarzach Górala taką samą kolosalną wyrazistość, ostro-rznięte kontury, orle nosy, pociągłe policzki, wysokie czoła i krucze hartowne włosy. Matki tu powijają dzieci górowate w namiętnościach, sękate w uczucia, zielone w umyśle, jaskrawe w wyobraźni. Hucuł, skała w postanowieniu nagina się jak wosk namiętnościom. Zakochany jak Petrarka, nosi żarny topor za pasem, mściwy jak Korsykanin siebie zeszpecić gotów, gdyby wiedział, że to wrogom zaszkodzi, zazdrośny jak koteczka bawi się w guslarstwo, lecz przytem wszystkiem szczery, otwarty jak głos, który w góry rzucony, zabłąka się na dziesiąty pagórek. Ukrainiec gdy się gniewa, płacze; Góral chociaż wielomowny, milczy w gniewie i zęby zaciska; a Podgórzanin przeklina na wszystkiem, na czem świat i chata jego stoi. Ukrainiec wesoły, spiewa smętne dumy; Hucuł się śmieje; Podgórzanin tańczy. Ukrainiec smutny, siada na koń i wiatry goni; Góral tęskni i smuci się tylko za górami. Podgórzanin w smutku siada na ławę i lulkę zapala. Ukrainiec boi się czarnych oczów; Góral, niczego, tylko uścieryckiego więzienia; Podgórzanin szkła, nieurodzaju i komissarza cyrkularnego. Ukrainiec kocha „mołodycę" i torbę bursuczą, Hucuł owce i mosiądz, Podgórzanin włosy swoje i woły. Ukrainiec myślący gryzie paznogcie, tamten nic nie myśli, ten myśląc patrzy do ziemi. Ukrainiec pijany, bije się, Góral patrzy jak gdyby mu w krajach jego słońce niezachodziło, Podgórzanin całuje każdego ktokolwiek mu się nawinie, ale czapki niezdejmuje. Ów nosi się zamaszysto, tamten jaskrawo, ten jaskrawo i chędogo. Ukrainiec chodząc patrzy przed siebie, tańcząc patrzy na siebie; Góral w chodzie toczy wzrokiem w lewo i w prawo, w tańcu patrzy raz w oczy tanecznicy, raz w górę, a Podgórzanin w tańcu i w chodzie obziera się często po za siebie. Ukrainiec każdego panem nazywa, Hucuł, jak Tyrolczyk poufale się umizga; Podgórzanin ścieli się pokorą i przed każdym surdutem głowę odkrywa. Góral rozwodzi odgłosy śmiechu i wesołości, w nieszczęściu nawet zawija się w zielony listek nadziei. Podgórzanin do grani jeszcze więcej węgla dokłada, cięzeje w smutku, siwieje, lodowacieje.

Hucuł nabożny z okazyi, zabobonny ze zwyczaju; ten szuka nabożeństwa będąc z potrzeby tylko zabobonnym. Znajomość kwiatów i ziela datuje się zapewne jeszcze od epoki koczownictwa i głębszą być musi w miejscach, gdzie otaczająca przyroda niwy niemi zaściela. Połoniny, pełne jaskrawej nadobnej urody, oranżerya kwiatów i ziela mają swego ogrodnika w Góralu, który rad temu co wie o roślinach, ciągnie z nich paszę dla bydła, radę w potrzebach i leki dla siebie. Szalbierstwo średniowieczne w naszych czasach poniekąd odświeżone, ma tu zwolenników swoich w guslarstwie. Dlatego Góral słaby, radzi się wróżek i ziela, Podgórzanin octu i księdza. Góral umierając woła mleka; ten miodu.

Góral chociaż gościnny, nierad chodzi w gości; Podgórzanin rad daje, co ma, nie wymaga zwrotnej gościnności, lubi jednakże bywać po kumach i sąsiadach; a to, że Góral nie rad idzie w gościnę — widywać można często, bo gdy Góral spławia drzewa, a noc lub przypadek zaskoczą go z noclegiem we wsi, nie wnijdzie pod strzechę, chociażby mu znana ze wszech miar była tameczna gościnność, chociażby mu się stawiały tłuste i ponętne przybory kuchni i spichrza, lecz rozesławszy się na brzegu taborem, kryje siebie i skromną wieczerzę w gęstej łęgowinie. Przyczyną może tego jest gnębiące uczucie własnego ubóstwa, może tęschnota za swoimi, może też i duma. Bo dumnym jest Góral jak jeleń, który się w wodzie bliźnie swej po kuli myśliwskiej przypatruje, przytem płochy jak jelonka, wytrawny jak niedźwiedź, leniwy jak świeca łojowa da się tylko głodem do pracy przynaglić, mało myśli o jutrze mając bajwole siły w żylastych ramionach, nawet nękany starością lub kalectwem, chociażby bez najmniejszego sposobu życia w żebry nie pójdzie. Dlatego-to po dołach tak mało żebraków w sierakach z czerwonej halinki i o szerokich rzemieniach.

— Powierzchowność, ubior, zatrudnienia dzienne i zwyczaje skupiają się w centralnem ogniwie klimatu i przyrody, chociaż trzymane na węzełku jednej narodowości rozpływają się, jak tu i owdzie, jak ongi, tak dzisiaj, tak, że mimo niektórym łatwo końca i podobieństwa dopatrzyć, inne się zaś w odrębne szykują grupy i domagają się wyłącznego zapatrywania. Im dalej i głębiej do gór, odrodniejszy już ubior, inne się odsłaniają powierzchowności, inne charaktery, zwyczaje i zatrudnienia aż w samej głębi gór już cokolwiek samoistnego dopadają kresu, którego nam tak trudno było pod ogólne wyżej napisane prawidła podsunąć, jak równie sposobniej będzie w następującym oddać obrazku.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Uhnów. R. 1462 i 1644.

Potwierdzenie przywileju na przeistoczenie sioła na miasteczko i zaprowadzenie targów.

(Dokończenie. Ob. Nr. 9 Dodat. tygod.)

Volen(tes) autem Oppidi antefati conditionem facere meliorem ut tempore nostri felicis regiminis propensiora queat suscipere incremen|ta in ips(o) forum Septimanale singulis ferys quintis forum uero annale bina uice in quolibet anno prima quidem pro festo beatorum Philippi et Jacobi Apostolorum Altera uero uice pro festo Assumptionis Mariae | Virginis gloriosissimae ab omnibus mercatoribus et cuiuscunq(ue) Status conditionis sexus uel gradus hominibus in omnibus rebus et mercantys cuiuscunq(ue) fuerint generis uel speciei Statuimus exercen(dum) perpetue et in | aeuum, decernen(tes) ut quicunq(ue) homines ad dictum Oppidum cum rebus suis emendi uel uendendi gratia accesserint securitate nostra in accedendo et recedendo gaudeant et potiantur nisi tales sint quos iura non | tuentur et quibus merito fidedignor(um) consortia denegantur. Harum quibus Sigillum n(ost)rum pr(aese)ntibus est subappressum testimonio l(ite)rarum. Datum in Ciuitate nostra **Thorunen(si)** Dominica ante festum Translationis San|cti Stanislai in Autumno prox(im)a. Anno D(omi)ni **Mill(esi)mo Quadringent(esi)mo Sexa(gesi)mo Secundo** Pr(aese)ntibus R(euere)nd(issim)o in Ch(rist)o P(at)re D(omi)no Andrea E(pisco)po Posnanien(si) nec non Magnific(is) et G(e)n(er)osis Luca de Gorka Posnanien(si) | Stanislao de Ostrog Calissien(si) Joanne de Koscielec Inouladislauien(si) Palatinis Joanne de Czarnkow Castellano Gnesnen(si) Joanne de Rithwiany Reg(ni) Pol(oniae) Marsalco Zbigneo de Gora Castellano Bidgostiensi | et alys quam plurimis testibus ad praemissa. Datum per manus R(evere)nd(issim)i P(at)ris D(omi)ni Joannis de Brzesza utriusq(ue) iuris Doctoris Electi Episcopi Cracouien(sis) Reg(ni) Pol(oniae) Vicecancellary nobis Syncere dilecti. Relatio e|insd(em) R(evere)nd(issim)i P(at)ris D(omi)ni Joannis de Brzesze iuris utriusq(ue) Doctoris Electi Eccl(esi)ae Cracouien(sis) R(egni) Pol(oniae) Vicecancell(arii).

Supplicatumq(ue) nobis per praefatum G(e)n(er)osum Stephanum Nisczycki ut easdem authoritate n(ost)ra | Regia approbare et confirmare dignaremur. Nos itaq(ue) supplicationi eius benigne annuen(tes) l(ite)ras suprascr(ipt)as licet uetustate in duobus locis minus essentialibus iam attritas sed tamen omnis suspicionis nota | carentes approban(das) et confirman(das) esse duximus prout quidem pr(aese)ntibus in omnibus punctis clausulis articulis approbamus et confirmamus eo specialiter adiecto quod cum praefatum Oppidum crescente acta|te in maiorem Incolaru(m) numerum exercuerit ac pro usu vicinorum frequentioribus foris celebretur licebit omnis Status et conditionibus hominibus de iure non prohibitis cum mercibus vary generis binis | temporibus super descriptis conuenire ac duabus Septimanis continue immorari mercesq(ue) suas distrahere uenum exponere et emere licitum esse uolumus. In cuius rei fidem pr(aese)ntes manu Nostra subscr(ipt)as | Sigillo Regni communiri iussimus. — Datum **Varsau**iae Die IV. Mensis May Anno Domini **M.D.CXLIV.** Regnorum nostrorum Poloniae XII. Succiae XIII$_0$ Anno.

Chcąc zaś stan pomienionego miasteczka polepszyć, aby za szczęsnych rządów Naszych do większego przyjść mogło wzrostu, ustanawiamy w niem po wsze czasy targ cotygodniowy każdego czwartku, targ znowu doroczny dwakrotnie, raz na świętych Filipa i Jakuba Apostołów, drugi raz na uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny dla wszystkich kupców i ludzi któregokolwiek stanu, płci i stopnia na rzeczy i towary wszelkiego gatunku i kształtu odbywać się mający, rozporządzając, aby ktokolwiek do rzeczonego miasteczka z towarem w celu kupna lub przedaży przybędzie, bezpieczeństwa w drodze tam i nazad doznawał, chybaby takim był, któremu obcowanie z wiarygodnymi zbronione. Na świadectwo czego pieczęć Nasza u niniejszego zawieszona. Dano w mieście Naszem ***Toruniu*** *niedzieli przed świątkiem Przeniesienia świętego Stanisława w jesieni, lata Bożego* ***Tysiąc Czterysta Sześćdziesiątego Wtórego*** *w przytomności Przewielebnego w Chrystusie Księdza Andrzeja Biskupa poznańskiego, tudzież Wielmożnych i Rodowitych Łukasza z Górki poznańskiego, Stanisława z Ostroroga[4]) kaliskiego, Jana z Kościelca inowłocławskiego, Wojewodów, Jana z Czarnkowa Kasztelana gnieznieńskiego, Jana z Rytwian Marszałka koronnego, Zbigniewa z Góry Kasztelana bydgoskiego, i innych świadków przytem obecnych bardzo wielu. Dano przez ręce Przewielebnego Księdza Jana z Brzezia obojga praw Uczeńca, obranego Biskupa krakowskiego, Podkanclerzego koronnego, szczersze Nam miłego. Referat tegoż Przewielebnego Księdza Jana z Brzezia obojga praw Doktora, Wybrańca kościoła krakowskiego, Podkanclerzego korony polskiej.*

Upraszał nas też wspomniony Rodowity Szczepan Nisczycki, abyśmy je powagą Naszą królewską uważnić i potwierdzić raczyli. My więc przychylając się do prośby jego łaskawie, wyżprzytoczone lubo przez dawność w dwóch mniej treściwych miescach już uszkodzone, jednak żadnych podejźrzenia znamion niemające pismo uznać i potwierdzić postanowiliśmy, jakoż we wszystkich szczegółach, orzeczeniach i rozdziałach niniejszem uznajemy i potwierdzamy z tym szczególnym dodatkiem, iż gdy z czasem liczba mieszkańców w przerzeczonem miasteczku wzrośnie i targi dla wygody sąsiednich liczniej odwiedzane będą, ludziom wszelkiego stanu i powołania prawnie niewykluczonym z towarami rozmaitego rodzaju dwoma wyżokreślonemi zawody przybywać, przez tygodnie bez przerwy zostawać, towary celem przedaży wykładać i kupować wolno być ma stosownie do woli Naszej. Dla wiarygodności czego niniejsze ręką Naszą podpisawszy, pieczęcią koronną ztwierdzić rozkazaliśmy. — Dano w ***Warszawie*** *dnia 4. miesiąca maja roku Pańskiego* ***1644****, królestwa Naszego polskiego w 12tym, szwedzkiego w 13tym roku.*

z lewej strony podpis: własnej ręki króla Władysława Wazy:

Vladislaus Rex | ***Władysław*** *Król*

Na środku przez zagiętkę wycięte dziurki trójkątne, przez które przechodziły sznurki zaginionej pieczęci. Obecnie i zagiętka od dziurek do dołu rozdarta.

Po prawej stronie, równie jak podpis króla pod zagiętką, podpis sekretarza:

Martinus Sfarczewsky | *Marcin Sfarczewski*

Decan(us) Plocen(sis) S(ecre)tarius R(egiae) M(ajesta)tis. | *Dziekan płocki, Sekretarz Jego Królewskiej Mości.*

a po tejże stronie na zagiętce tą samą ręką co przywilej:

Confirmatio fundationis Oppidi Vhnow. | *Potwierdzenie założenia miasteczka Uhnowa.*

Według oryginału w wielu miejscach rdzawemi lub tłustemi plamami uszkodzonego i tak poprzecieranego, iż osnowy jego w całkowitości oddać było niepodobna. A gdy, jak się zdaje, powyższy dokument w akta grodzkie niebył wciągnięty, bo napisu grodzkiego na nim niema, przeto go tam tylko uzupełniliśmy, gdzie to bez wszelkiej wątpliwości uczynić się dało. Uzupełnienia te oznaczają czcionki gockie.

We Lwowie 16go października 1853. Wolański.

4) Tu pozwoliliśmy sobie poprawić w tekscie łacińskim nazwę: „Ostrog“ na „Ostrorog.“

Główny Redaktor **M. Szrzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowej.